

Er ref/dnr: LI2025/01288

Vårt dnr: 2025/0103

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Stockholm 23 September 2025

Yttrande över promemorian Anmälningssplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog m.m.

Naturskyddsföreningen (föreningen) har givits tillfälle att yttra sig över promemorian Anmälningssplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog samt krav för A-landsstatus i förnybartdirektivet samt Skogsstyrelsens rapport Underlag för kostnadseffektivt genomförande av förnybartdirektivet.

Sammanfattning

- Den remitterade promemorian brister i sin beskrivning av hur syftet med förslagen, att Sverige ska vara ett A-land, ska uppnås. Förslagen är otydligt beskrivna och det har inte varit möjligt för föreningen, som besitter långtgående kunskaper inom den lagstiftning som behandlas, att upprätta ett remissvar utan flera och långa samtal med andra remissinstanser för att försöka uttolka vad regeringen egentligen menar.
- Föreningen motsätter sig regeringens bedömning att förslagen i promemorian innebär att Sverige når upp till A-landsstatus.
- Föreningen motsätter sig regeringens förslag till definition och kriterier för att identifiera gammal skog (utredningens förslag 4.3). Därtill konstaterar föreningen att regeringen inte ger förslag om definition och kriterier för skogar med stor biologisk mångfald vilket kommer resultera i att sådana skogar kan fortsätta avverkas.
- Genom att hitta på nya definitioner till det väl etablerade begreppet "gammal skog" i den svenska skogspolitiken öppnar regeringen för begreppsförvirring och ytterligare konflikter inom skogen.
- Föreningen motsätter sig regeringens bedömning att den föreslagna nya samrådsplikten för skogsbruksåtgärder i urskog eller gammal skog skulle vara tillräcklig för att säkerställa att någon urskog eller gammal skog inte avverkas.
- Föreningen motsätter sig regeringens slutsats att det inte krävs ändringar i svensk lagstiftning, kontroll eller övervakning för att Sverige ska anses vara ett A-land enligt förnybartdirektivet när det gäller skog som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald. Föreningen anser att flera av de inventeringar som myndigheterna har utfört utgör myndighetskonstateranden i förnybartdirektivets mening.

Övergripande

Naturskyddsföreningen anser att regeringens förslag inte kommer att säkerställa direktivets mening rörande hållbarhetskriterierna. Enligt förnybartdirektivet gäller att biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen inte får framställas av råvaror från mark med högt värde för den biologiska mångfalden. Med detta avses mark vars status i januari 2008 eller därefter utgjordes av någon av de kategorier som anges i direktivet, oavsett om marken fortfarande har denna status.

Regeringens förslag brister i att tydligt säkerställa efterlevnaden av kriterierna. För att Sverige ska kunna klassas som A-land krävs inte enbart lagstiftning, utan också att reglerna tillämpas konsekvent och fullt ut i praktiken. Utan robusta mekanismer för kontroll och uppföljning i samband med avverkningsåtgärder, samt tydliga definitioner och en heltäckande kartläggning och avgränsning av urskog, gammal skog och andra skogar med höga biologiska värden, finns en uppenbar risk att råvaror som inte uppfyller direktivets krav ändå kommer att användas.

Föreningen vill uppmärksamma regeringen på att flera förslag i den remitterade promemorian inte låter sig förenas med de förslag som presenterats av 2024 års skogspolitiska utredning i delbetänkandet SOU 2024:91. Föreningen har i sitt remissvar över delbetänkandet uppmärksammat regeringen om de stora utmaningar som flera av förslagen ger upphov till i förhållande till bestämmelserna om hållbarhetskriterier för skogsbiomassa i förnybartdirektivet. Föreningen uppmanar därför regeringen att i den fortsatta beredningen arbeta parallellt med de olika förslagen så att inte oönskade och outredda konsekvenser uppstår. Detta gäller särskilt förhållandet mellan promemorians förslag och Skogsutredningens förslag om att en underrättelse om avverkning inte längre ska utgöra en anmälan om samråd samt förslaget att tiden för Skogsstyrelsen att granska underrättelser om avverkning ska kortas från sex veckor till tio dagar.

Definitionen av gammal skog

Naturskyddsföreningen avstyrker bestämt regeringens förslag till definition och kriterier av "gammal skog" av flera skäl, vilka anges nedan.

Föreningen vill påminna regeringen om att de mätningar av gammal skog som genomförs av riksskogstaxeringen endast beskriver den grundtyvägda medelåldern vilket endast anger åldern på de dominerande träden i ett bestånd. Det är således ett väldigt osäkert mått som inte säger någonting om skogens verkliga ålder, det vill säga hur länge det funnits skog med obruten kontinuitet, det säger inte heller något åldern på det äldsta trädsiktet, om skogen har uppkommit naturligt, eller genom plantering, om den har några naturvärden, om det finns någon spridning i ålder bland träden eller dess art- och variationsrikedom.

Regeringens föreslagna definition och kriterier för gammal skog kommer således innebära att en stor andel av Sveriges skogar inte kommer att klassas som gammal skog, även om dess verkliga ålder skulle vara mer än exempelvis 200 år eftersom en 200-årig skog sällan innehåller en dominerande mängd 200-åriga träd. Skogsdynamiken och skogsåldersfördelningen skiljer sig markant mellan naturliga och brukade skogslandskap och riksskogstaxeringens mätningar lämpar sig därför bäst i de homogena skogsbestånd som skogsbruket har skapat, inte i skogar med lång kontinuitet, stor variation och de mycket höga naturvärden som dessa skogar hyser. Att ge ålder en så avgörande betydelse för definitionen av gammal skog som promemorian anger skulle vara ett dräpslag för den biologiska mångfalden i skogen.

I den fördjupade utvärderingen av Levande skogar identifierar Skogsstyrelsen att förlusten av naturvärden som inte går att återskapa under överskådlig tid som ett problem av särskilt brådskande karaktär. Avverkning av skogar med oersättliga naturvärden hotar direkt Sveriges möjligheter att

bevara biologisk mångfald och nå både nationella och internationella mål. De få kvarvarande skogarna med mycket höga naturvärden måste därför skyddas skyndsamt. Exempel på sådana skogar är de etablerade begreppen nyckelbiotoper och värdekärnor.

Avvikelse från befintlig nationell definition – risk för begreppsförvirring

Inom miljömålsarbetet definieras "gammal skog" enligt åldersgränser, över 140 år i norra Sverige och över 120 år i södra Sverige. Regeringens förslag om att införa ytterligare en definition på gammal skog riskerar att skapa en situation där begreppet betyder olika beroende på om det gäller den nationella miljömålsuppföljningen, internationella åtaganden eller EU-lagstiftning. Att införa en ny, avvikande definition riskerar således att skapa stor dubbeltydighet vid uppföljning, rapportering och myndighetsutövning, vilket bäddar för dålig samstämmighet och trovärdighet för Sveriges arbete med biologisk mångfald.

Fragmentering av ett centralt begrepp

EU:s strategi för biologisk mångfald ligger till grund för en rad initiativ från EU-kommissionen. I strategin anges, bland annat, att: *"Som ett led i sin höjda ambition att skydda och återställa skogsekosystemen kommer kommissionen att offentliggöra resultaten av sitt arbete om användningen av skogsbiomassa för energiproduktion i slutet av 2020. Dessa kommer att användas som underlag vid utformningen av kommissionens politik, däribland för den översyn och revidering, vid behov, av ambitionsnivån för direktivet om förnybar energi..."* (sid. 11). Det finns således en stark koppling mellan biodiversitetsstrategin och förnybartdirektivet.

Begreppet old-growth forest har olyckligt nog översatts på olika sätt i två närliggande EU-sammanhang. I den engelska versionen av förnybartdirektivet (RED III, artikel 29.3a) står formuleringen: "...old-growth forests as defined in the country where the forest is located". I den svenska översättningen återges detta som "...gammal skog enligt definitionen i det land skogen finns". Samtidigt används en annan översättning i EU-kommissionens vägledning kopplad till biodiversitetsstrategin, där old-growth forest i stället översätts till "naturskog".

Regeringens förslag väljer nu att knyta en snäv och särpräglad betydelse till "gammal skog", som inte motsvarar hur begreppet old-growth forest används i EU-sammanhang. Detta skapar otydlighet och fragmentisering eftersom samma term i Sverige kommer att ha olika innebörd beroende på vilken rättsakt eller strategi som avses. Resultatet blir en begreppsförvirring som försvårar både det nationella genomförandet och rapporteringen av EU:s mål.

Inget stöd i EU-kommissionens vägledning eller ekologisk forskning

EU-kommissionens vägledning (SWD [2023] 62) definierar old-growth forest med fokus på naturliga ekologiska processer, strukturer och avsaknad av betydande mänsklig påverkan – men innehåller ingen fast tidsgräns som "80 år utan skogsbruk". Regeringens föreslagna definition lämnar denna flexibilitet bakom sig till förmån för en strikt, åldersbaserad och strukturellt teknisk definition som i praktiken innebär att promemorians definition av "gammal skog" endast innefattar skogar med lika höga eller högre naturvärden än urskogar.

Ekologisk forskning visar att det är strukturer, kontinuitet och processer – inte en viss ålder – som är avgörande för höga biologiska värden. Skogar med lång kontinuitet som varit föremål för ett lågintensivt brukande kan fortfarande vara mycket värdefulla. Att definiera "gammal skog" genom regeringens förslag till definition och kriterier riskerar att osynliggöra många av de mest betydelsefulla skogsmiljöerna, såsom kontinuitetsskogar i norra Sverige, nyckelbiotoper och skogliga värdekärnor.

Mot bakgrund av ovanstående menar föreningen att regeringen kommer bidra till oklarheter, begreppsförvirring, nya konflikter och otydlig redovisning av mål och åtaganden om biologisk mångfald. Därtill riskerar regeringens tolkning att ytterligare underminera Sveriges miljörykte. Föreningen vill därför förorda att regeringens definition av gammal skog istället följer EU-kommissionens vägledning.

Specifika synpunkter på kriterierna för “gammal skog”

Hög ålder

Som ovan beskrivits så menar föreningen att regeringens förslag på snäva kriterier med så stort fokus på hög ålder kommer att innebära att många skogar med hög ekologisk ålder och därtill hörande stor biologisk mångfald inte fångas upp på det sätt direktivet syftar till och därmed också strida mot det.

För att avgöra vad som är “old-growth forest” enligt kommissionens mening är skogens ålder inte en tillförlitlig indikator. Många studier visar att det snarare är skogens strukturer, kontinuitet och historik som avgör dess ekologiska värden. Ett äldre bestånd kan ha låga naturvärden om det tidigare varit hårt brukat, medan ett yngre bestånd kan ha höga naturvärden om det utvecklats med naturliga störningar, hög trädslagsblandning och/eller lång kontinuitet.

Föreningen menar att skogsålder kan bidra som en kompletterande parameter, men den är varken nödvändig eller tillräcklig för att identifiera gammal skog eller skog med stor biologisk mångfald. Fokus måste istället ligga på kontinuitet, strukturer och ekologiska processer, vilket också stöds av omfattande forskning. Kriteriet hög ålder bör därför inte tillmätas så stor betydelse som promemorian anger. Istället behöver fokus förskjutas till ovan nämnda indikatorer.

Död ved

Regeringen föreslår en regional uppdelning av tröskelvärden mellan norra och södra Sverige. Förslaget saknar vetenskapligt stöd. Riksskogstaxeringens data visar att mängden död ved inte skiljer sig åt mellan formellt skyddade områden i norr och söder. Volymen död ved i skogar med lång ekologisk kontinuitet och begränsad mänsklig påverkan beror snarare på skogens produktivitet än var i landet den finns.

Enligt riksskogstaxeringen är medelvolymen död ved på produktiv skogsmark utanför skyddade områden i Sverige cirka 10,5 till 10,8 kubikmeter per hektar. Genom att sätta tröskelvärdena på en hög nivå riskeras många ekologiskt gamla skogar att uteslutas ur Sveriges definition. Som exempel kan nämnas att sandbarrskogar och kalkbarrskogar med lång kontinuitet kan ha en låg volym död ved, men innehåller en stor variation av marksvampar, däribland några av våra mest hotade arter. Detta stöds av Skogsstyrelsen som i sin underlagsrapport (2024:09) anger att både volym och variation i död ved måste beaktas, men att kriterierna behöver flexibilitet för att inte exkludera ekologiskt värdefulla områden.

Föreningen menar därför att kriterier för död ved bör utformas utifrån ekologisk funktion och mångfald, snarare än strikt regionala tröskelvärden, för att säkerställa att biologiskt värdefulla skogar i hela landet omfattas av hållbarhetskriterierna.

Areal

Även i denna del avviker regeringens förslag från EU-kommissionens vägledning. Denna anger inte någon minsta areal, utan konstaterar snarare att dessa skogar ofta är fragmenterade och små. Detta gäller inte minst i Sverige, vilket Skogsstyrelsen också slår fast i den fördjupade utvärderingen av

Levande skogar. *“Biologiskt värdefulla skogar är ofta kraftigt fragmenterade. De hotade arterna har ofta små och isolerade populationer.*

I promemorian anges att granskog ska ha en arealgräns på minst tio hektar och inte omfattas av negativa kanteffekter. Givet att majoriteten av Sveriges skogslandskap är kraftigt fragmenterat av kalhyggen och trädplanteringar innebär denna arealgräns att det, förutom i nordvästra Sverige, kommer vara svårt att hitta skogar utan betydande kanteffekter.

Orördhet

Regeringen föreslår att inga skogsbruksåtgärder får ha ägt rum under de senaste 80 åren som ett kriterie för orördhet. Detta är en snäv definition som riskerar att exkludera många kontinuitetsskogar som enligt EU-kommissionens vägledning ska betraktas som *old-growth*, även om de uppvisar spår av tidigare mänsklig påverkan.

Enligt kommissionen kan *old-growth forests* innehålla begränsade spår av äldre användning, så länge de ekologiska processerna och strukturerna som kännetecknar gammelskog är intakta. Det avgörande är alltså att skogen uppvisar lång ekologisk kontinuitet, inte att den varit helt fri från mänsklig påverkan under en viss tidsperiod.

Ekologisk forskning stöder denna syn. Många arter i boreala skogar är beroende av kontinuitet i skogsstrukturer snarare än en absolut tidsgräns sedan senaste åtgärd. Studier visar att även skogar som nyttjats i liten omfattning kan bevara höga nivåer av död ved, gamla träd och mikrohabitat som är avgörande för hotade arter. Dessa miljöer skulle därmed falla utanför regeringens definition, trots att de enligt både forskning och EU:s vägledning har naturvärden fullt jämförbara med naturskogar.

Regeringens förslag går stick i stäv med EU-kommissionens vägledning och med ekologisk kunskap om boreala skogar. Definitionen av gammal skog måste grundas på ekologisk kontinuitet och bevarade strukturer, inte på en administrativt satt tidsgräns. Annars riskerar Sverige att både undervärdera de verkligt värdefulla skogarna och bryta mot förnybartdirektivets hållbarhetskriterier.

Förslagen om urskog och gammal skog

Regeringen föreslår att en ny samrådsplikt införs i förordningen om anmälan för samråd för alla skogsbruksåtgärder i urskog eller gammal skog. Regeringen gör även bedömningen att om någon urskog eller gammal skog inte avverkas bör Sverige vara ett A-land enligt förnybartdirektivet. Det är för föreningen oklart hur det ska säkerställas att någon urskog eller gammal skog inte avverkas. Regeringen förefaller förlita sig på att Skogsstyrelsen i samband med sin hantering av anmälningar om samråd ska säkerställa att någon urskog eller gammal skog inte avverkas. Vidare hänvisar regeringen till att Miljömålsberedningen i SOU 2025:21 föreslog att Sverige skyddar alla återstående urskogar och all återstående gammal skog. Miljömålsberedningen bedömde att urskog och gammal skog bäst bevaras genom formellt områdesskydd. Föreningen är mycket skeptisk till detta genomförande av förnybartdirektivet av flera skäl.

Genomförandet säkerställer inte att EU-rättens krav uppnås

Föreningen vill för det första invända att man idag inte vet var huvuddelen av urskogar och gammal skog ligger. Detta framgår av Miljömålsberedningens senaste betänkande, SOU 2025:21 (sidan 457). Föreningen vill för det andra invända att Miljömålsberedningens förslag inte beskrivits korrekt i den remitterade promemorian. Miljömålsberedningen föreslår att markägaren ska kunna välja själv mellan formellt skydd och att själv bevara skogen utan ersättning från staten. Skulle en större del av

markägarna välja att bevara skogen själva kommer det medföra att Skogsstyrelsens tillsynssystem i högre utsträckning måste säkerställa att sådana skogar inte avverkas.

Föreningens tredje invändning är att fältinventering och formellt skydd i enlighet med Miljömålsberedningens förslag kommer att genomföras flera år för sent för att kunna läggas till grund för ett genomförande av artikel 29 i det omarbetade förnybartdirektivet. Det omarbetade förnybartdirektivet ska redan vara genomfört. Av beredningens betänkande framgår att förslaget syftar till att senast 2030 ha skyddat alla återstående urskogar och all återstående gammal skog. Betänkandet har endast remitterats och ännu inte passerat riksdagen. Skogsstyrelsen skriver i sitt remissvar över SOU 2025:21 att den föreslagna kartläggningen förutsätter att myndigheten ges såväl rättsliga som praktiska förutsättningar att utföra uppdraget men att det trots det skulle vara "mycket svårt" att genomföra inventeringen i den föreslagna omfattningen till 2030.

Föreningens fjärde invändning är att Skogsstyrelsens tillsyn av avverkningsanmälningar utförs i så pass begränsad omfattning och med så bristande kvalitet att tillsynen inte kommer kunna säkerställa att oidentifierade urskogar och gammal skog inte avverkas. Skogsstyrelsen har vid flera tillfällen uppmärksammat regeringen på de problem som myndigheten har med att efterleva lagstiftningens krav. I vissa delar av landet bedriver Skogsstyrelsen idag ingen som helst tillsyn utifrån avverkningsanmälningar eller begäran om tillsyn från berörd allmänhet utan lägger all sin tid på överklagade och återförvisade ärenden. I och med regeringens förslag kommer arbetsbördan för Skogsstyrelsen att öka ytterligare då samtliga skogsbruksåtgärder, och inte endast slutavverkningar, kommer att omfattas av samrådspåbudsplikt. Föreningen har mot denna bakgrund ingen tilltro till att Skogsstyrelsens tillsyn skulle kunna hantera denna tillkommande uppgift.

Vilken rättslig grund ska användas för att förbjuda avverkning?

Syftet med regeringens förslag är att ingen urskog eller gammal skog ska avverkas så att Sverige kan anses vara ett A-land. Den största bristen i promemorian är beskrivningen av vad som händer om en avverkningsanmälan inkommer till Skogsstyrelsen som avser urskog eller gammal skog och skogen inte är formellt skyddad och markägaren inte vill skydda skogen.

Föreningen förstår regeringen som så att Skogsstyrelsens ska grunda ett förbud direkt på 12 kap. 6 § miljöbalken. Det skulle i så fall innebära ett nytt arbetssätt för Skogsstyrelsen som måste säkerställa att besluten är ordentligt underbyggda och motiverade. När en miljöorganisation överklagar Skogsstyrelsens beslut återförvisas, upphävs eller ändras beslutet i tre av fyra fall av domstolarna. Siffrorna är anmärkningsvärda och visar på de stora brister som finns i Skogsstyrelsens tillsynsarbete. Situationen är väl känd för regeringen som trots det inte nämner den med ett ord i promemorian. I denna del väcker promemorian fler frågor än den ger svar och föreningen anser inte att regeringen kan lägga promemorian till grund för lagstiftning.

Inte heller diskuterar promemorian hur formellt skydd ska kunna utgöra grundbulten i genomförandet av förnybartdirektivets krav när frivillighet utgör grund för arbetet med formellt skydd. Det beskrivs inte i promemorian hur Sverige ska leva upp till förnybartdirektivets krav i en situation där markägaren inte vill ingå en överenskommelse om formellt skydd.

Föreningen anser att regeringen bör införa bestämmelser som förbjuder skogsbruk i urskog och gammal skog, se Miljömålsberedningens förslag i SOU 2025:21 avsnitt 20.1. Sådana bestämmelser skulle läka de brister och problem som föreningen lyft fram ovan. Däremot skulle sådana bestämmelser inte läka bristen att vi inte vet var huvuddelen av urskogar och gammal skog ligger. Miljömålsberedningens förslag om fältinventeringar måste därför utföras omgående för att det svenska genomförandet av förnybartdirektivet ska kunna uppnå syftet med direktivet.

Förslagen om skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald

Regeringen gör bedömningen att det inte krävs ändringar i svensk lagstiftning, kontroll eller övervakning för att Sverige ska anses vara ett A-land enligt förnybartdirektivet när det gäller skog som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald. Regeringen framför att Skogsstyrelsen i motiveringen av sina beslut kan tydliggöra att beslutet fattas på grund av att området har stor biologisk mångfald. Om det framgår av motiveringen att beslutet har fattats på grund av att området har stor biologisk mångfald bör det, enligt regeringen, anses vara ett myndighetskonstaterande som omfattas av direktivets hållbarhetskriterier.

Föreningen anser att ett genomförande som bygger på att Skogsstyrelsen i beslutsmotiveringar ger uttryck för det konstaterande som artikel 29.3 b) i förnybartdirektivet omnämner inte är ett korrekt genomförande av unionsrätten. Ett konstaterande av en myndighet att en skog har stor biologisk mångfald har en egen rättsverkan, biomassa från sådan skog får inte ingå i hållbara biobränslen. Ett sådant konstaterande måste kunna bli föremål för domstolsprövning. Beslutsskäl kan inte, på samma sätt som domskäl, överklagas. Såväl markägaren som miljöorganisationer kan ha skäl att överklaga ett beslut från Skogsstyrelsen med anledning av att Skogsstyrelsen har eller inte har gett uttryck för att skogen har hög biologisk mångfald. Men prövningen i domstol kan endast fokusera på det formella beslutet och inte beslutsmotiveringen. Det innebär även att svenska domstolar inte kommer att kunna begära förhandsavgörande om tolkningen av artikel 29.3 b) eftersom sådana frågor kommer att sakna relevans för det nationella målet.

I promemorian uppger regeringen att myndigheter har inventerat områden som har hög sannolikhet för höga naturvärden. Regeringen anser dock att nyckelbiotopsregistreringar inte bör likställas med ett myndighetskonstaterande om stor biologisk mångfald i förnybartdirektivets mening eftersom inventeringens tillförlitlighet som kunskapsunderlag har kritiserats och i de flesta fall har det även förflutit lång tid sedan inventeringen utfördes vilket innebär att naturvärdena kan ha förändrats. Regeringen beskriver inte närmare den kritik som riktats mot inventeringen eller varför kritiken skulle leda till att nyckelbiotopsregistreringar inte ska utgöra ett myndighetskonstaterande om stor biologisk mångfald. Föreningen anser att nyckelbiotopsregistreringar som utgångspunkt bör utgöra ett myndighetskonstaterande. Om det i samband med tillsynen framgår att registreringen varit felaktig eller att skogen inte längre har de kvaliteter som låg till grund för registreringen så kan konstaterandet upphävas. Föreningen saknar i promemorian en beskrivning av övriga inventeringar som har gjorts så som kartläggningen av skogar med höga naturvärden ovan och i nära anslutning till fjällnära gränsen, inventeringen av skyddsvärda statliga skogar och karteringen av kontinuitetsskogar. Föreningen ser framför sig att dessa inventeringar och nyckelbiotopsinventeringens status som myndighetskonstateranden enligt förnybartdirektivets mening i och med regeringens genomförande kommer att bli föremål för domstolsprocesser.

Föreningen anser att ett genomförande som tydligt definierade begreppet stor biologisk mångfald och kopplade det till en bestämmelse som förbjuder avverkning i sådana områden hade skapat en större förutsägbarhet än den föreslagna lösningen. Nu ser föreningen framför sig flera år av processer i mark- och miljödomstol om nyckelbiotoper, skogliga värdekärnor och andra objekt som inventerats för höga naturvärden och huruvida dessa objekt, i det enskilda fallet men även mer generellt, är att anse som ett myndighetskonstaterande i förnybartdirektivets mening. En sådan definition skulle företrädesvis kunna utgå från redan etablerade begrepp med tillhörande inventeringsmetodik som finns i Sverige. Som exempel kan nämnas värdekärnor där inventeringsmetodiken innefattar att identifiera sammanhängande områden med höga naturvärden och/eller nyckelbiotoper som syftar till att identifiera skogar med höga naturvärden. Båda dessa metodiker fångar upp de kriterier som krävs för att nå upp till EU-kommissionens definition av "old-growth forest". Att använda befintliga begrepp och metodiker skulle innebära flera mervinster. Dels finns redan stora arealer kartlagda och dels så behöver inte ansvariga myndigheter lägga statliga resurser på att skapa nya inventeringsmetoder.

De omfattande bristerna i Skogsstyrelsens tillsyn påverkar även det här förslagets möjligheter att leva upp till kraven i förnybartdirektivet. Enligt föreningen är bristerna så pass omfattande att det inte kommer kunna säkerställas att någon biomassa från skogar som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald ingår i producerade biobränslen. Till skillnad från regeringens förslag till genomförande avseende urskog och gammal skog så föreslås inte någon specifik samrådsplikt för skogsbruksåtgärder i skogar som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald. Det innebär att det, utöver den generella samrådsplikten, inte finns ett samrådskrav för skogsbruksåtgärder som exempelvis gallringar i skogar som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald.

Mark som 2008 utgjordes av urskog, gammal skog eller skog med stor biologisk mångfald

Regeringens förslag berör i över huvud taget inte det faktum att förnybartdirektivet omfattar krav på att skogsbiomassa för att klassas som hållbar inte får härröra från mark vars status i januari 2008 eller därefter utgjordes av urskog, gammal skog eller skog med stor biologisk mångfald oavsett om marken fortfarande har denna status. Detta krav behöver genomföras i svensk rätt för att Sverige ska kunna erhålla status som A-land.

Vi vet dock att skog med stor biologisk mångfald systematiskt avverkas. Det tydliggörs inte minst i den fördjupade utvärderingen av Levande skogar, vilken anger att:

“Nyare skattningar indikerar en årlig avverkningstakt av skogar med mycket höga naturvärden på cirka 3000 hektar per år enbart inom nordvästra Sverige. Det är främst oidentifierade skogar med mycket höga naturvärden som avverkas, men även kända värdekärnor avverkas idag.”

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar föreningen att det kommer vara omöjligt för Sverige att säkerställa att inga biobränslen framställs från mark vars status i januari 2008 eller därefter utgjordes av urskog, gammal skog eller skog med stor biologisk mångfald.

Detta remissvar har utarbetats av Malin Sahlin, sakkunnig skog, och Josia Hort, miljöjurist.

För Naturskyddsföreningen
Stockholm dag som ovan

Therese Börjesson
Avdelningschef Biologisk mångfald och
miljögifter

Paula Andersson
Enhetschef skog och artbevarande